

Directora: Josefa Rey Castiñeiras
Secretario: Manuel Antonio Franco Fernández
Estudiante colaboradora: Irene Castro Moreira

Lugar: Casa da Cultura do Concello de Muros

O curso terá unha duración de 31,5 horas lectivas e será recoñecido con 2 créditos de libre configuración polas Universidades de Santiago, A coruña e Vigo.

Os/as asistentes ós cursos de verán terán dereito a un diploma acreditativo no que constarán o título do curso, o número de horas e a asistencia.

Pode accederse á información sobre matrículas, aloxamento e outros aspectos prácticos, na páxina web: www.usc.es/cultura

Para consultas directas ou calquera dúbida: cveran.muros@usc.es

A XESTIÓN INTEGRAL DO PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO. MODELOS MÉTODOS E PRÁCTICAS APLICABLES Ó CASO DOS PETROGLIFOS

do 17 ó 21 de agosto do 2009
Casa da Cultura do Concello de Muros

PROGRAMA

Bloque 1: Panorámica

Luns, 17 de agosto

10.00-11.00:

O papel do patrimonio arqueolóxico na xestión integrada do territorio

Xulio Carballo Arceo. Arqueólogo

11.00-12.00:

Arte rupestre de Galicia no marco peninsular. Resumo e liñas actuais na investigación

Jorge Juan Eiroa García. Catedrático de Prehistoria da Universidade de Murcia

12.00-14.00:

Mesa redonda: A evolución dos modelos de xestión do patrimonio arqueolóxico

Mauro Hernández Pérez, Catedrático de Prehistoria da Universidade de Alicante

Jorge Juan Eiroa García. Catedrático de Prehistoria da Universidade de Murcia

Jose Carlos Bermejo Barrera, Catedrático de Historia I da USC

Xulio Carballo Arceo

16:00-18.00:

Visita de estudo: Roteiro arqueolóxico-ambiental entre os petroglifos da Cova da Bruxa e Laxe das Rodas.

Bloque 2: Metodos e técnicas de rexistro. Conservación e restauración. Interpretación

Martes, 18 de agosto

10.00-11.00:

Métodos e técnicas de rexistro e documentación dos petroglifos.

Mauro Hernández Pérez, Catedrático de Prehistoria da Universidade de Alicante

11.00-12.00:

As tecnoloxías SIX aplicadas ó estudo do patrimonio arqueolóxico

Por confirmar

12.00-14.00:

Mesa redonda: Camiños para o coñecemento da arte rupestre.

Mauro Hernández Pérez, Catedrático de Prehistoria da Universidade de Alicante

Josefa Rey Castiñeiras, Departamento de Historia I da USC

Por confirmar

Fernando Carrera Ramírez. Escola de Restauración de Pontevedra.

16:00 – 20:00

Visita de estudo a Carnota: petroglifos, castros e o Monte do Pindo.

Mércores, 19 de agosto

10.00-11.00:

Riscos asociados á posta en valor de xacementos arqueolóxicos

Roberto Pena Puentes. Xefe de Servicio de Vixilancia e Inspección do Patrimonio Cultural da Xunta.

11.00-12.00:

Pautas para a correcta conservación da arte rupestre

Fernando Carrera Ramírez. Escola de Restauración de Pontevedra.

12.00-14.00:

Mesa redonda: Pros e contras das políticas restrictivas para o coñecemento da ubicación dos xacementos arqueolóxicos.

Roberto Pena Puentes. Xefe de Servicio de Vixilancia e Inspección do Patrimonio Cultural da Xunta.

Josefa Rey Castiñeiras, Departamento de Historia I da USC

Fernando Carrera Ramírez. Escola de Restauración de Pontevedra.

Ramón Fábregas Valcarce, Catedrático de Historia I da USC

19.00-23.00:

Visita de estudio. Experiencias prácticas e aplicación de técnicas e métodos de rexistro no petroglifo da Laxe das Rodas.

Xoves, 20 de agosto

9.30-10.30:

Cova da Bruxa e as escenas de caza na arte rupestre do Noroeste

Josefa Rey Castiñeiras, Departamento de Historia I da USC

10.30-11.30:

Paisaxes rupestres prehistóricas

Ramón Fábregas Valcarce, Catedrático de Historia I da USC

11.30-12.30:

Territorialidade e Arte Rupestre Atlántica.

Manuel Santos Estévez, investigador do LaPa-CSIC

13.30-14.00:

Mesa Redonda: Hipóteses interpretativas

Josefa Rey Castiñeiras, Departamento de Historia I da USC

Ramón Fábregas Valcarce, Catedrático de Historia I da USC

Manuel Santos Estévez, investigador do LaPa-CSIC

Antonio Batarda, xerente do programa de conservación arqueolóxica do val do Cóa.

Bloque 3: Posta en valor. Modelos de xestión do patrimonio rupestre

Venres, 21 de agosto

10.00-11.00

A xestión patrimonial en Foz Cóa (Portugal)

Antonio Batarda, xerente do programa de conservación arqueolóxica do val do Cóa.

11.00-12.00:

Modelos de posta en valor aplicados no Val Miñor.

Xosé Lois Vilar Pedreira, Instituto de Estudos Miñoranos

12.00-13:00:

As posibilidades de desenvolvemento local que proporciona a xestión do patrimonio.

Representante da Dirección Xeral de Patrimonio/Turismo

13.00-14.00:

Mesa Redonda: Tendencias actuais na xestión do patrimonio arqueolóxico

Jorge Juan Eiroa García. Catedrático da Universidade de Murcia

Antonio Batarda, xerente do programa de conservación arqueolóxica do val do Cóa.

Xosé Lois Vilar Pedreira, Instituto de Estudos Miñoranos

Representante da Dirección Xeral de Patrimonio/Turismo